

K základním nástrojům pedagogického vedení školy patří hodnocení výuky učitelů a poskytování zpětné vazby. Nejčastěji tato činnost zůstává v kompetenci vedení školy (ředitel školy a jeho zástupci). Významně se na poskytování zpětné vazby podílí také vedoucí metodických orgánů a kolegové při vzájemných hospitacích. Nejběžnější periodicita hodnocení pedagoga ze strany vedení školy představuje několik hospitací za rok (takto uvádí shodně jak ředitelé škol, tak samotní pedagogové). Většina pedagogů (92,6 %) vnímá četnost poskytované zpětné vazby jako dostatečnou, nespokojeno je 7,4 % pedagogů. Pouze tři čtvrtiny učitelů (74,9 %) vnímají, že zpětná vazba s hodnocením měla významný pozitivní dopad na kvalitu jejich práce, což naznačuje převažující formální charakter poskytované zpětné vazby. Přitom z výzkumných zpráv včetně národní zprávy TALIS 2008 a 2013 vyplývá, že konstruktivní zpětná vazba může hrát důležitou roli v profesním rozvoji učitelů a také pozitivně ovlivňuje spokojenost učitelů v zaměstnání.

ČŠI sledovala, jakým způsobem při řízení školy pečuje vedení školy o naplnění potřeb učitelů a jejich profesní rozvoj. Činnosti managementu škol směřují k tomuto cíli v 98,7 % hodnocených škol. Jak již bylo zmíněno v kapitole 2.1.4.2, základním prostředkem podpory je plán DVPP vytvořený ve spolupráci s jednotlivými učiteli (v 85,5 % škol). Dalšími postupy jsou sledování a vyhodnocování potřeb pedagogických pracovníků a dávání těchto potřeb do souladu s potřebami školy (v 66,7 % škol) a péče o začínající a v kolektivu nové učitele (více než 50 %).

Poskytování metodické podpory učitelům je jednou ze základních funkcí metodických orgánů, které ve škole zřizuje její ředitel za účelem hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu a poskytování metodické pomoci učitelům. Tradičně jsou tyto metodické orgány ustavovány na 1. stupni napříč všemi vyučovacími předměty, na 2. stupni podle vzdělávacích oblastí či vyučovacích předmětů. Fungování metodického sdružení 1. stupně (napříč všemi vyučovacími předměty) bylo prokázáno v 28,2 % škol, na 2. stupni nejčastěji fungují předmětové komise českého jazyka a literatury, cizích jazyků, matematiky a přírodních věd. V 65 % hodnocených škol je četnost jednání metodických orgánů školy jednou za čtvrtletí, jednou měsíčně nebo častěji jednají metodické orgány ve 21,9 % škol. Nejčtenějšími tématy řešenými metodickými orgány je hodnocení naplňování ŠVP (81,3 % škol), úprava kurikulárních dokumentů školy (78,6 % škol), sjednocování hodnocení žáků (zejména sumativní hodnocení prostřednictvím prověrek v paralelních třídách – 75,8 % škol) a sdílení materiálních zdrojů k výuce, tj. organizací výuky v odborných učebnách a využívání pomůcek (58,8 % škol). Na okraji zájmu metodických orgánů stála zejména problematika vyučovacích metod, mezipředmětové koordinace a vzájemných hospitací a problematika prevence školní neúspěšnosti žáků. Negativním zjištěním tedy je, že jeden ze základních účelů, k nimž byly metodické orgány ustaveny, zůstává nenaplněn (metodická podpora), tyto činnosti jsou utlumovány zejména řešením organizačních záležitostí (DVPP, organizace soutěží a akcí školy).

Zjišťování ČŠI směřovalo rovněž ke zjišťování překážek, které omezují ředitele škol v jejich řídicí práci. Tradičně nejvyšší podíl (82,2 %) udával jako největší překážku administrativu spojenou s řízením školy, více než čtvrtina (28,2 %) označila jako komplikaci nepružnou nebo nepřehlednou legislativu. Na nedostatečný rozpočet školy a omezené finanční prostředky upozornilo 26,4 % ředitelů škol. Téměř čtvrtina ředitelů škol pokládá za významnou překážku v práci časovou náročnost jednotlivých činností.

K prioritám školy dlouhodobě patří udržování příznivých partnerských vztahů školy se zřizovatelem, školskou radou, místními organizacemi a dalšími školami, školskými zařízeními a zákonnými zástupci žáků. Takto nastavené vztahy pak školy funkčně využívají ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti žáka. V segmentu základních škol toto partnerství rozvíjelo na očekávané či výborné úrovni celkem 99,1 % hodnocených škol.

Podstatným partnerem školy, zejména ředitele školy, je samosprávný orgán složený ze zástupců zřizovatele, zákonných zástupců a pedagogů školy – školská rada. ČŠI zjistila, že převážná většina (98,2 %) ředitelů škol vytváří podmínky pro činnost školské rady, jak ukládá § 164 odst. 1 písm. e) školského zákona.

Spolupráci s místními externími subjekty (např. neziskové organizace) využívají základní